

Mypension

Mypension is een prachtige tool die toelaat nog tijdens de tewerkstelling de loopbaangegevens in te kijken die later gebruikt zullen worden om het pensioen te berekenen.

Voor de loopbaangegevens is mypension.be afhankelijk van gegevens die de werkgevers en de instellingen die sociale uitkeringen toekennen (zoals RVA, mutualiteiten) doorgeven. Zijn die niet correct of onvolledig, dan wordt het berekende pensioenbedrag evenals de vroegst mogelijke pensioendatum beïnvloed.

De Ombudsman Pensioenen raadt daarom iedereen aan om zijn loopbaangegevens op mypension.be te controleren. Als er fouten zijn, kan je die via een melding aan de pensioendienst laten rechtzetten zodat jouw pensioen en vroegst mogelijke pensioendatum later correct berekend worden. Aan de hand van een voorbeeld wordt uiteengezet dat de raadpleging van mypension soms onontbeerlijk is voor de juiste berekening van het pensioen daar in uitzonderingsgevallen de loopbaangegevens (in casu veroordeling van de RVA tot uitbetaling van werkloosheidsuitkeringen voor een periode gelegen in het verleden bij een vonnis door de rechter) afkomstig van de instellingen van sociale zekerheid of werkgevers niet volledig zijn.

Voor een vastbenoemde ambtenaar is het ook van belang na te kijken of het diploma – dat ook door de werkgever doorgegeven wordt – dat nodig was voor de vaste benoeming of bevordering correct vermeld is op mypension. Ook dit kan momenteel nog een impact hebben op de vroegst mogelijke pensioendatum die in mypension verschijnt. Doch de verantwoordelijkheid voor het nakijken van loopbaangegevens alleen bij de gepensioneerde leggen gaat te ver. Daarom roept de Ombudsman Pensioenen de pensioendiensten op een aantal jaren voor de vroegst mogelijke ingangsdatum van een pensioen (bijvoorbeeld rond de leeftijd van 57 jaar) de loopbaangegevens (inclusief de in aanmerking genomen diploma's) reeds proactief na te kijken evenals een cleaning door te voeren wat betreft de anomalieën in de berekeningsmodules.

Zolang dit niet gebeurd is, is het immers niet zeker dat de op mypension vermeldde vroegst mogelijke pensioendatum correct is en of het dus opportuun is reeds een pensioenaanvraag in te dienen.

In dit kader wordt een klacht besproken waarbij zelfs bij het verzenden van de vroegst mogelijke pensioendatum na het indienen van een pensioenaanvraag de verificatie van de loopbaangegevens (in casu het diploma dat vermeld stond als in aanmerking komend voor de vaste benoeming) niet gebeurd was zodat de bevestiging van de op mypension gepubliceerde vroegst mogelijke pensioendatum foutief was. De FPD gaf toe dat een systematische controle op de correctheid van de ingegeven diplomagegevens bij de vaststelling van de vroegst mogelijke pensioendatum niet gebeurde waardoor zeer sporadisch een verkeerde pensioendatum aan de toekomstig gepensioneerde die een pensioenaanvraag had ingediend werd meegedeeld. Gezien heel wat gepensioneerden op basis van de vroegst mogelijke pensioendatum beslissingen met zeer verstrekkende gevolgen treffen zoals bijvoorbeeld het indienen van ontslag wordt na bemiddeling van de Ombudsman door de FPD voor de toekomst de instructie gegeven aan zijn personeel bij het meedelen van de vroegst mogelijke pensioendatum de in aanmerking genomen diploma's grondig na te kijken. Ook dit is nog een extra argument om proactief de loopbaangegevens na te kijken en een cleaning door te voeren wat betreft de anomalieën in de berekeningsmodules.

Tot slot toont de eerst besproken klacht ook aan dat wanneer er loopbaangegevens aangepast worden deze aanpassing vanuit de dienst loopbaanbeheer ook meegedeeld moet worden aan de afdeling regularisatie studieperiode. Een slechte coördinatie tussen beiden diensten kan immers leiden tot een foutief bedrag dat dient betaald te worden om de studieperiode te regulariseren.

De feiten

Mevrouw Veranneman heeft mypension geconsulteerd. Ze merkt dat de periodes dat ze kinderen opgevoed heeft niet voorkomen in haar pensioenloopbaan. Op 13 oktober 2019 maakte ze hiervan melding bij de FPD.

Op 25 oktober 2019 wordt het jaar 1986 in de loopbaan opgenomen als opvoedingstijdvakken.

Op 1 september 2020 meldt ze dat ze het hiermee niet eens is en ook de jaren 1984 en 1985 wenst opgenomen te zien als opvoedingstijdvakken.

Op 10 oktober 2020 herinnert ze haar vraag.

Nadat ze ook dan nog geen antwoord krijgt van de FPD op haar vragen over de aanneembaarheid van perioden van kinderopvoeding voor de vaststelling van de vroegst mogelijke pensioendatum (P-datum) neemt zij op 4 mei 2021 contact op met de Ombudsdienst Pensioenen. Ondanks alle bewijsstukken en informatie die zij aan de FPD bezorgde blijft haar P-datum onveranderd.

Bedenkingen

De oudste zoon van mevrouw Veranneman wordt geboren op 26 november 1983. Zij deed in 1984 en 1985 vrijwillig afstand van haar werkloosheidsvergoedingen om zich zo te kunnen toewijden aan de zorg voor haar zoon. Zij merkte in mypension dat deze periode ontbreekt in haar loopbaan. Zij wenst dat deze periode wordt opgenomen in de berekening van de vroegst mogelijke pensioendatum.

Op de vraag van de Ombudsdienst Pensioenen antwoordde de FPD dat op basis van de in het dossier aanwezige loopbaangegevens er geen bijkomende jaren kinderopvoedingstijdvakken konden worden toegekend.

De perioden tijdens dewelke de belanghebbende zijn beroepsloopbaan heeft onderbroken om een kind op te voeden dat minder dan zes jaar oud is worden in aanmerking genomen om na te gaan of ze voldoende jaren heeft om vervroegd met pensioen te gaan (toegang tot het pensioen). Deze perioden openen echter geen pensioenrechten.

Deze perioden kunnen slechts tot beloop van 36 volle maanden in aanmerking worden genomen voor de toegang tot het pensioen in zoverre de belanghebbende voor het einde van het vijfde kalenderjaar dat volgt op dit van het begin van de onderbreking een beroepsactiviteit heeft hernomen waarvoor pensioenrechten kunnen worden geopend en in zoverre deze activiteit gedurende ten minste één jaar werd uitgeoefend.

De berekening van de 3 jaren kinderopvoedingstijdvakken gebeurt automatisch vanaf het moment dat de gegevens van de kinderen zijn ingebracht in het systeem. Gelet op de geboortedatum van de zoon van mevrouw Veranneman (23 november 1983) gaat het om de periode van 26 november 1983 tot 25 november 1989.

Uit de loopbaangegevens blijkt dat de laatst gekende tewerkstelling 23 dagen in 1982 betrof. De FPD concludeerde hieruit terecht dat zij haar loopbaan niet onderbrak om een kind op te voeden want ze was al in 1982 gestopt. Daarom kunnen ook geen opvoedingstijdvakken worden gegeven.

De eerste loopbaangegevens na deze stopzetting zijn terug te vinden in 1986 (16 werkdagen en 1 dag werkloosheid). Dit was niet voldoende om het jaar 1986 op te nemen voor de loopbaanvoorwaarde (voldoet niet aan de vereiste 104 voltijdse dagequivalenten). Bijgevolg situeren de kinderopvoedingstijdvakken zich in 1986.

Voor 1987, 1988 en 1989 geldt dan weer dat de betrokkene reeds voldoende verzekerd was als werknemer en ambtenaar om mee te tellen als geldige jaren voor de loopbaanvoorwaarde zonder gebruik te moeten maken van de kinderopvoedingstijdvakken.

De FPD kon dus de door betrokkene gevraagde jaren 1984 en 1985 niet opnemen in de loopbaan voor de vaststelling van de vroegst mogelijke pensioendatum.

Nochtans beweerde betrokkene over bewijsstukken te beschikken dat zij in 1983 nog werkloosheidsvergoedingen zou ontvangen hebben. De FPD heeft echter geen aangiften van de RVA en betrokkene legde geen bewijsstukken voor die periode voor.¹

Het probleem is hier dus dat de betrokkene geen loopbaangegevens heeft van het jaar 1983 en dat ze daarom niet aan de voorwaarden voldoet om kinderopvoedingstijdvakken te krijgen voor 1984 en 1985. Zij vermeldt wel dat ze nog werkloosheidsuitkeringen heeft genoten in 1983 maar daarvan is er geen aangifte van de RVA, noch een ander bewijs van de betrokkene in het dossier of de archieven van de RVA terug te vinden. Het bewijs dat ze aan de FPD doorzendt betreft werkloosheidsgegevens voor de jaren 1986-1987. Dit toont dus niet aan dat ze in 1983 werkloosheidsuitkeringen genoten heeft.

Onze tussenkomst zorgde ervoor dat de FPD een nieuw onderzoek startte en zich opnieuw tot betrokkene wendde om bewijsstukken op te vragen.

De Ombudsdienst Pensioenen volgde het dossier van nabij op en nam ook meermaals contact op met mevrouw Veranneman. Uit deze contacten en de informatie die mevrouw Veranneman ons nog bezorgde blijkt dat mevrouw Veranneman voor de periode van 1981 tot 1983 werkloosheidsvergoedingen ontvangen had in 1987: het betrof achterstallen na een arrest van het Arbeidshof. Zij bezorgde ook dit arrest.

Uit het arrest van het Arbeidshof van 7 april 1987 blijkt dat mevrouw Veranneman aanspraak maakte op een werkloosheidsvergoeding van 10 juli 1981 tot 16 november 1981. Dit betekent dat de loopbaan in 1981 kon aangevuld worden met werkloosheidsdagen waardoor zij voor het jaar 1981 een totaal van 107 voltijdse dagequivalenten gelijkstelling bewijst. Hierdoor kan het jaar 1981 in aanmerking genomen worden voor de loopbaanvoorwaarde (wat tot dan niet het geval was).

Omdat het arrest vermeldt dat zij na 16 november 1981 aanspraak maakte op werkloosheidsvergoedingen vult de FPD de loopbaan tevens verder aan tot 31 oktober 1982 (met uitzondering van de dagen tewerkstelling die reeds in de loopbaan geregistreerd waren). Hierdoor kan ook het jaar 1982 nu in aanmerking genomen worden om de P-datum te bepalen.

Dit betekent dat de jaren 1981 en 1982 nu wel in aanmerking komen voor de loopbaanvoorwaarde. De jaren 1984 en 1985 blijven uitgesloten voor de loopbaanvoorwaarde.

Hiermee was volgens de Ombudsdienst Pensioenen het dossier nog niet volledig afgewerkt.

Mevrouw Veranneman had de regularisatie van haar studieperioden gevraagd. De FPD had hierover reeds in 2019 een beslissing genomen.

Mevrouw Veranneman was ambtenaar en had derhalve recht op een diplomabonificatie. Gelet op haar loopbaan, berekend tot eind 2017, had zij recht op een verworven recht (lees gratis diplomabonificatie) van 27 maanden en diende zij nog slechts 9 maanden studieperiode te regulariseren (diploma behaald na 36 maanden studies). Mevrouw Veranneman had haar regularisatiebijdrage nog in 2019 betaald.

Wij meenden dat door het in aanmerking nemen van een bijkomende periode voor de loopbaanvoorwaarde ook het verworven recht en de te regulariseren studieperiode dienden herzien te worden. Immers, het verworven recht inzake diplomabonificatie is gebaseerd op de loopbaan tot 30 november 2017. Bij de berekening van het verworven recht inzake diplomabonificatie wordt de loopbaan berekend zoals die in de regeling voor werknemers wordt in aanmerking genomen voor de loopbaanvoorwaarde.

De FPD onderzocht het dossier opnieuw op vraag van de Ombudsdienst Pensioenen. Er werd haar een extra maand gratis diplomabonificatie toegekend. De te veel betaalde regularisatiebijdrage (108,38 euro) betaalde de FPD terug.

Conclusie 1

De Ombudsdienst Pensioenen stelt vast dat op onze vraag de FPD een nieuw onderzoek van het dossier van mevrouw Veranneman heeft opgestart. Bij dit nieuwe onderzoek werden aan betrokkene gerichte vragen gesteld over haar loopbaan.

¹ De bewijsstukken die betrokkene aan de FPD (en ook aan ons) bezorgde betroffen de jaren 1986 en 1987. Deze jaren werden evenwel al opgenomen voor de vaststelling van de P-datum.

Uiteindelijk was de informatie die betrokkene aan de FPD stuurde geen afdoende bewijs om de door haar gevraagde periode in haar loopbaan op te nemen als kinderopvoedingstijdvakken. Wel werd het mogelijk om op basis van nieuwe bewijzen een werkloosheidsperiode (na een veroordeling van de RVA door een rechter) toe te kennen en op te nemen voor de loopbaanvoorwaarde.

Dit dossier toont aan dat in uitzonderingsgevallen wanneer de loopbaangegevens afkomstig van de instellingen van sociale zekerheid of werkgevers niet volledig zijn (in casu veroordeling van de RVA tot uitbetaling van werkloosheidsuitkeringen voor een periode gelegen in het verleden bij een vonnis door de rechter) het nakijken van de loopbaangegevens in mypension door de burger onontbeerlijk is om de juiste berekening van de vroegst mogelijke pensioendatum en het juiste bedrag van de regularisatie van de studieperiode evenals het pensioenbedrag vast te stellen.

Als de burger merkt dat er ergens loopbaangegevens ontbreken of zouden verkeerd kunnen zijn dan raden wij aan om dit zo snel mogelijk aan de FPD te melden en niet te wachten tot de pensionering. Enkel als de gegevens in mypension volledig en correct zijn kan er een betrouwbare vroegst mogelijke pensioendatum en geraamd pensioenbedrag in mypension geraadpleegd worden.

De pensioendiensten doen immers grote inspanningen om de loopbaandatabank te voeden met gegevens die ze nodig hebben. Doch is het niet steeds mogelijk op deze wijze alle informatie te bekomen die ze nodig hebben om de pensioenen correct en juist te berekenen en te betalen. Een veroordeling van de RVA tot uitbetaling van werkloosheidsuitkeringen bij vonnis door de rechter voor een periode gelegen in het verleden is hier een voorbeeld van.

Conclusie 2

Door de tussenkomst van de Ombudsman Pensioenen werd ook de regularisatie van de studieperioden nagekeken. De wijziging in de loopbaan heeft immers een invloed op het verworven recht inzake diplomabonificatie.

De Ombudsman Pensioenen stelt helaas vast dat de coördinatie tussen de verschillende diensten van de FPD nog steeds niet altijd optimaal is. Bovendien is er geen signaal vanuit het systeem dat er een wijziging in de loopbaan is opgetreden die mogelijks een invloed zou kunnen hebben op de door betrokkene geregulariseerde studieperiode.

De Ombudsdienst Pensioenen roept de FPD (weer) op om verder werk te maken van een nog betere coördinatie tussen diensten en verder in te zetten op geautomatiseerde controlemechanismen zodat het systeem onmiddellijk bij bepaalde wijzigingen in de loopbaan de mogelijke invloed op andere domeinen detecteert en meldt.

DOSSIERS 35515 – 35561 – E.A.

De feiten

Op 25 maart 2021 bevestigt de FPD aan mevrouw Plasschaert dat haar vroegst mogelijke pensioendatum (= P-datum) vastgesteld wordt op 1 oktober 2021. Deze beslissing werd echter op 10 april 2021 ingetrokken. Haar P-datum werd vastgesteld op 1 mei 2023. Mevrouw Plasschaert klaagt zich erover dat haar universitair diploma niet in aanmerking wordt genomen bij de vaststelling van haar vroegst mogelijke pensioendatum.

In mypension kon mevrouw Damien vaststellen dat zij vanaf 1 juni 2021 met pensioen kon gaan. Mevrouw Damien wenste haar pensioen vanaf die datum te bekomen en diende in oktober 2020 haar pensioenaanvraag in. Op 15 oktober 2020 bevestigde de FPD haar vroegst mogelijke pensioendatum. In april 2021 wijzigt de FPD zijn beslissing. Zij kan haar pensioen pas bekomen vanaf 1 mei 2022. Mevrouw Damien meent dat het niet kan dat zo'n 6 weken voor haar geplande pensionering haar pensioen wordt uitgesteld, zeker omdat het eerder werd bevestigd.

Mevrouw Hobaert klaagt zich over het gebrek aan duidelijkheid over het bedrag dat zij zou ontvangen bij een pensionering wegens ziekte. Hoewel dit verzoek los staat van de hier besproken problematiek past het om ook haar dossier hier te vermelden. In haar elektronisch dossier werd door de werkgever een diploma van 1 jaar ingegeven.

Bedenkingen

Mevrouw Plasschaert werd in juli 2021 62 jaar. Om op de leeftijd van 62 jaar met pensioen te kunnen gaan moet zij een loopbaan bewijzen van 43 jaar waarbij elk jaar minstens overeenstemt met een tewerkstelling of gelijkstelling van 4 maanden. Op 63 jaar moet een loopbaan bewezen worden van minstens 42 jaar. Vanaf de leeftijd van 65 wordt er geen loopbaanvereiste meer gesteld. Personen die in 2016 57 of 58 jaar waren genieten in de regeling voor ambtenaren nog van een overgangsmaatregel.

Wij stellen vast dat zij zonder de studieperiode op haar 62ste (1 augustus 2021) een loopbaan bewijst van 40 jaar, dit is van 1982 tot en met 2021 (het jaar 1981 telt slechts 3 maanden tewerkstelling en telt bijgevolg niet mee).

Een licentiaatsdiploma behaald na een studie van 4 jaren dat noodzakelijk was voor de vaste benoeming of bij een latere bevordering telt in 2021 voor wat de loopbaanvoorwaarde betreft nog mee voor 12 maanden². Hierdoor bedraagt haar loopbaan die in aanmerking komt voor de vaststelling van de P-datum in 2021 in totaal 41 jaar. Dit is dus te weinig om in 2021 haar pensioen te kunnen bekomen.

Gelet op het feit dat mevrouw Plasschaert in 2016 de leeftijd van 57 jaar bereikte voorziet een overgangsmaatregel³ dat zij in ieder geval haar pensioen kan bekomen bij het verstrijken van een periode van twee jaar diensten die aanvangt op het ogenblik waarop zij, op basis van de wetgeving van kracht op 31 december 2015, de voorwaarden vervult om vervroegd op pensioen te kunnen gaan.

Volgens de vroegere wetgeving kon de diplomabonificatie volledig meetellen voor de loopbaanvoorwaarde. Bovendien moest een persoon op de leeftijd van 60 jaar een loopbaan bewijzen van minstens 42 jaar. Door het in aanmerking nemen van de volledige diplomabonificatie kon mevrouw Plasschaert onder de vroegere wetgeving op de leeftijd van 60 jaar met pensioen (1 augustus 2019). Door de overgangsmaatregel kon zij in die situatie op 1 augustus 2021 haar pensioen bekomen.

Dit is meteen ook de datum die de FPD bevestigde op 25 maart 2021 naar aanleiding van haar pensioen-aanvraag.

De FPD betekent de vroegst mogelijke pensioendatum op basis van de gegevens die zich in het elektronisch dossier (Capelo) bevinden en die door de werkgever als dusdanig werden ingegeven. Ook mypension berekent automatisch de P-datum en het pensioenbedrag op basis van de gegevens uit het elektronisch dossier.

Het is pas bij de uiteindelijke berekening van het pensioen dat de FPD het dossier nader onderzocht heeft. Het is bij dit onderzoek dat de FPD vaststelde dat de werkgever de loopbaangegevens niet correct inbracht in het elektronisch dossier. Immers, uit het onderzoek van de FPD bleek dat het diploma van licentiaat geen noodzakelijke voorwaarde was voor haar bevordering naar niveau A. Zij kan bijgevolg geen gratis diplomabonificatie bekomen.

Immers, het bevorderingsexamen was niet alleen toegankelijk voor personen met een universitair diploma maar ook voor personen die geen diploma van het hoger onderwijs hadden behaald. Het bezit van een universitair diploma kon dan ook bezwaarlijk als een noodzakelijke voorwaarde beschouwd worden, ook al diende zij door het bezit van haar licentiaatsdiploma de bij het examen horende brevetten niet te behalen (vrijstelling). Dit doet uiteraard geen afbreuk aan het feit dat het bezit van het universitair diploma voor haar een hulp was bij het afleggen van en het slagen in het examen.

Op 1 april 2021 stelde de FPD vast dat de loopbaangegevens niet correct waren en nam een nieuwe beslissing. Hij deelde haar mee dat zij ten vroegste op 1 mei 2023 haar pensioen kon bekomen.

Wij konden niet anders dan de beslissing van de FPD bevestigen. Door het verdwijnen van de diplomabonificatie uit de loopbaan bewijst mevrouw Plasschaert op haar 62ste slechts een loopbaan

² Wet 9 juli 1969 tot wijziging en aanvulling van de wetgeving betreffende de rust- en overlevingspensioenen van het personeel van de openbare sector, artikel 36bis bepaalt dat voor wat betreft het recht op pensioen de duur van de diplomabonificatie vanaf 2016 verminderd wordt. Voor een diploma behaald na een studie van 4 jaar bedraagt deze vermindering 6 maanden per kalenderjaar. Dit betekent dat de studieduur van 48 maanden (4 jaar) in 2021 verminderd wordt met 36 maanden en er bijgevolg nog een diplomabonificatie van 12 maanden meetelt voor de vaststelling van de P-datum.

³ Wet 10 augustus 2015 tot verhoging van de wettelijke leeftijd voor het rustpensioen en tot wijziging van de voorwaarden voor de toegang tot het vervroegd pensioen en de minimumleeftijd van het overlevingspensioen, artikel 5.

van 40 jaar. Op 1 mei 2023 bewijst zij een loopbaan van 42 jaar (4 maanden in 2023 geven voor de loopbaanvoorwaarde een extra jaar).

Ook de toepassing van de overgangsmaatregel brengt voor mevrouw Plasschaert geen soelaas. Immers, zonder de diplomabonificatie bewijst zij op haar 61ste een loopbaan van 41 jaar en kon zij onder de oude wetgeving het vervroegd pensioen bekomen. Het verschil tussen de toepassing van de oude en de nieuwe wetgeving mag maximaal 2 jaar bedragen waardoor zij ook in toepassing van de overgangsmaatregel vanaf 1 mei 2023 het vervroegd pensioen kan bekomen.

Voor de volledigheid moeten wij hier nog verduidelijken dat mevrouw Plasschaert haar pensioenaanvraag slechts een paar weken voor de ingangsdatum van haar pensioen indiende en de rechtzetting van de P-datum drie weken na de foutief vastgestelde P-datum gebeurde.

Ook in het dossier van mevrouw Damien bleek een verkeerd aangegeven diploma door de werkgever aan de basis te liggen van de verkeerde P-datum in mypension en de foutieve bevestiging van de vroegst mogelijke pensioendatum door de FPD naar aanleiding van de pensioenaanvraag.

De werkgever had het diploma van maatschappelijk werker (studieduur 3 jaar) in Capelo ingebracht. Bij de oorspronkelijke vaststelling van de vroegst mogelijke pensioendatum nam de FPD de loopbaangegevens zoals ingegeven door de werkgever over. Hierdoor voldeed mevrouw Damien op 1 juni 2021 aan de loopbaanvoorwaarde om het vervroegd pensioen te bekomen.

Dit diploma was evenwel geen noodzakelijke voorwaarde om benoemd te worden. Volgens de FPD had de werkgever dit diploma bijgevolg niet mogen inbrengen in Capelo.

De werkgever betwiste evenwel dat hij aan de basis lag van de verkeerde inlichtingen. Hij meende dat het duidelijk was dat hij alle diploma's moest aangeven in het elektronisch dossier, ook de diploma's die niet noodzakelijk waren voor de vaste benoeming.

Het is de werkgever die de correcte gegevens in de loopbaan moet inbrengen. Volgens de wetgeving die het elektronisch loopbaandossier regelt (Wet van 29 december 2010 houdende diverse bepalingen, artikel 141) en de administratieve instructies mag een diploma enkel in het elektronisch dossier worden ingegeven als het diploma noodzakelijk was bij een benoeming of latere bevordering.

Artikel 141 van de wet van 29 december 2010: *“Als het diploma een voorwaarde is voor de aanwerving of een latere benoeming, is de werkgever gehouden een elektronisch attest “gegevens met betrekking tot het diploma” aan te geven en te valideren voor zover deze diplomagegevens niet dienen opgenomen te worden in een elektronisch attest “historische gegevens” of voor zover een vorige werkgever geen elektronisch attest dient aan te geven en te valideren voor hetzelfde diploma. (...)”*

Administratieve instructies: *“5. De lijn van de titels en diploma's*

Naast de eigenlijke loopbaangegevens (prestaties, wedden en weddenbijslagen), is de aangevende werkgever verplicht om de gegevens over te maken die betrekking hebben op de diploma's die de werknemers in hun bezit hebben, op voorwaarde dat deze diploma's aanleiding kunnen geven tot de toekenning van een tijdbonificatie in de berekening van het pensioen van de overheidssector.

De twee minimumvoorwaarden opdat een diploma in aanmerking genomen kan worden voor een bonificatie zijn de volgende:

- *dit diploma moet uitgaan van hoger universitair of niet-universitair onderwijs of moet een diploma van hoger technisch, maritiem of kunstonderwijs, met volledig leerplan betreffen dat overeenstemt met studies waarvan de duur gelijk is aan of langer is dan 2 jaar;*
- *het bezit van dit diploma is een voorwaarde waaraan de betrokkene heeft moeten voldoen op het tijdstip van zijn aanwerving, of op het tijdstip van een latere benoeming.*

Enkel de aangevende werkgever is in staat te bepalen of er een link bestaat tussen het bezit van een diploma van hoger onderwijs en de functie die door deze werknemer wordt of werd uitgeoefend.”

Bij mevrouw Hobaert gaf de werkgever een diploma van 1 jaar aan. Dit werd ook zo vermeld in het loopbaanoverzicht dat de FPD mevrouw Hobaert toestuurde op 9 juni 2016.

Hoewel in het loopbaanoverzicht duidelijk een diploma na 1 jaar studie werd vermeld, reageerde mevrouw Hobaert hierop niet. De FPD ging er bijgevolg vanuit dat mevrouw Hobaert recht had op een gratis diplomabonificatie van 1 jaar.

Het is pas op het ogenblik dat mevrouw Hobaert, naar aanleiding van haar aanvraag tot regularisatie van haar studieperioden melding maakte bij de FPD van het foutief aangegeven diploma dat deze haar vroeg om via haar werkgever de gegevens te laten aanpassen. In april 2021 paste de werkgever de gegevens aan.

Mevrouw Hobaert behaalde het diploma van gebrevetteerde verpleegster. Dit diploma dat behoort tot het hoger secundair onderwijs kan geen aanleiding geven tot een gratis diplomabonificatie.

Conclusie

Wij moeten in alle gevallen vaststellen dat de aanpassing van de gegevens correct gebeurde. Wij kunnen ook niet anders dan bevestigen dat de FPD de nieuwe vroegst mogelijke datum of regularisatie van de studieperiode terecht wijzigde. Hij moet immers de wetgeving correct toepassen en in alle gevallen op dezelfde wijze.

Doordat de aanpassing gebeurde voor de pensioendatum (of voor de definitieve uitwerking van de regularisatie aanvraag) zijn er nog geen definitieve rechtsgevolgen op pensioenvlak ontstaan.

Mevrouw Plasschaert meldt dat ze de plannen betreffende de opvang van haar kleinkinderen diende te herzien. Tevens stelt ze in de brief de situatie te ervaren als “niet menselijk”.

Mevrouw Damien meldt dat ze mentaal al volledig in een pensioenmodus zat en al uitkeek naar haar pensioendatum 1 juni 2021. Toen ze hoorde dat ze 11 maanden langer moest werken heeft dit een zeer negatieve impact bij haar veroorzaakt en vele slapeloze nachten tot gevolg gehad. Ze heeft veel stress en meldt dat ze hiervoor medicatie dient te nemen. Ze stelt tevens dat “mijn motivatie ligt onder nul waardoor ik niet in staat ben om te werken”.

De klagers werpen bijgevolg op morele schade te hebben geleden. In een vonnis van de Arbeidsrechtbank van Luik, afdeling Namen (6de kamer) van 13 februari 2018 werd de FPD sectie werknemerspensioenen veroordeeld tot de betaling van een schadevergoeding wegens moreel geleden schade daar de gepensioneerde in een onaangename situatie verkeerde ten gevolge van een fout van de FPD.

De pensioenwetgeving voorziet nergens in de toekenning van een schadevergoeding. De FPD heeft bijgevolg in het verleden reeds meermaals gesteld wanneer de Ombudsdienst Pensioenen in zijn bemiddeling vroeg om een schadevergoeding toe te kennen dat zij wanneer de schade niet exact berekenbaar en beperkt is enkel een schadevergoeding betalen wanneer deze vastgesteld is door de rechter. Een bemiddeling door de Ombudsdienst Pensioenen op het gebied van het eventueel toekennen van een schadevergoeding ingevolge morele schade kan dus bij gebrek aan exact berekenbare schade niet tot een resultaat leiden.

In dit kader verwijzen we de lezer naar hoofdstuk 2 waarin de Ombudsman Pensioenen de wetgever oproept een juridisch kader uit te werken waarbij bepaald wordt in welke gevallen tot schadevergoeding kan overgegaan worden zonder dat de gepensioneerde een dure gerechtelijke procedure moet doorlopen.

De vaststelling van een verkeerde vroegst mogelijke pensioendatum of een foutief voorstel tot regularisatie van de studieperiode is hier telkens het gevolg van de gegevens die door de werkgever werden ingegeven.

Naar aanleiding van onze onderzoeken geeft de FPD toe dat een systematische controle op de correctheid van de ingegeven diplomagegevens bij de vaststelling van de vroegst mogelijke pensioendatum niet gebeurde.

Voor wat betreft de beslissing aan betrokkene van de vroegst mogelijke pensioendatum bij de pensioenaanvraag bevestigde de FPD ons dat er duidelijke instructies aan het personeel van de FPD gegeven zullen worden om bij deze beslissing van de vroegst mogelijke pensioendatum na te gaan of een diploma bonificeerbaar is of dat de duur van het diploma correct is.

De door ons onderzochte klachten tonen aan dat dit in het verleden niet altijd even grondig gebeurde bij de vaststelling van de P-datum. Voor zover wij hebben kunnen nagaan gebeurt deze controle wel zeer uitvoerig bij de vaststelling van het pensioenbedrag.

Jammer genoeg verloopt er in sommige gevallen nog altijd veel tijd tussen de bevestiging van de vroegst mogelijke pensioendatum (P-datum) en het eigenlijke onderzoek van het dossier. Hierdoor worden eventuele fouten in de P-datum pas vastgesteld kort voor de werkelijke ingangsdatum van het pensioen. Dit maakt het voor de betrokkene nog extra zwaar. Hij heeft bij de pensioenaanvraag een bevestiging van de P-datum bekomen en bereidt zijn pensioen voor, vaak door het nog opnemen van vakantiedagen op het einde van de loopbaan. Als hij dan te horen krijgt dat de loopbaan verlengd wordt betekent dat voor de betrokkene een extra last.

Wij mogen hier ook niet de gevolgen voor de werkgever uit het oog verliezen. Ook de werkgever heeft immers van de FPD de bevestiging van de P-datum bekomen en heeft zich hierop gebaseerd om eventueel nieuw personeel te werven of voor interne opvolging te zorgen.

De FPD moet volgens ons vooraleer de P-datum te bevestigen of het regularisatievoorstel te maken een nauwkeuriger onderzoek van de loopbaan doen. Enkel op die wijze kunnen de hier besproken moeilijkheden en voor de betrokkene moeilijk te aanvaarden gevolgen vermeden worden.

In dit kader verwijzen we naar een vonnis van de Nederlandstalige Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel van 4 januari 2021 (A.R. 19/1572/A).

Ook hier ging het over een oorspronkelijk verkeerd meegedeelde ingangsdatum die nadien door de FPD rechtgezet werd daar betrokkene geen recht had op een diplomabonificatie.

De Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel oordeelde dat de uiteindelijke beoordeling van het al dan niet in aanmerking komen van gegevens alleen aan de Federale Pensioendienst toekomt en het niet aan de werkgever noch aan de pensioengerechtigde is om pensioenberekeningen uit te voeren.